

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 21. lipnja 2019.
(OR. en)

10416/19

SOC 496
EMPL 384
ECOFIN 649
EDUC 328
SAN 310
GENDER 30
ANTIDISCRIM 20

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Ekonomija dobrobiti
– smjernice (za ministarsku raspravu)

Za delegacije se u prilogu nalaze navedene smjernice radi pripreme za sastanak Vijeća (EPSCO)
8. srpnja 2019.

Ekonomija dobrobiti

Na europskom obzoru naziru se veliki izazovi i mogućnosti, povezani s promjenama koje pokreću globalizacija, klimatske promjene, tehnološki napredak, novi oblici rada te demografske promjene uzrokovane duljim očekivanim životnim vijekom i niskim stopama nataliteta. U tom kontekstu otpornost i sposobnost brze prilagodbe promjenama na svim razinama društva, uključujući vladu i poduzeća, važnije su no ikada.

Kako bi se odgovorilo na ta kretanja te ostvario održiv i uključiv rast u okružju koje se brzo mijenja, moramo promicati svoj europski socijalni model kojim se osnažuju svi ljudi. On je naša komparativna prednost u odnosu na sve oštriju globalnu konkurenciju. EU bi trebao težiti tomu da bude najkonkurentnije gospodarstvo s najjačom socijalnom kohezijom na svijetu.

Rasprava o socijalnoj dimenziji EU-a traje već godinama. Među ministrima i ministricama iz Vijeća EPSCO postoji širok konsenzus o važnosti socijalne dimenzije EU-a i potrebi jačanja njezine uloge u raspravama o politikama EU-a, među ostalim u okviru europskog semestra. Međutim, katkad se čini da je socijalna dimenzija i dalje donekle podređena drugim područjima politika EU-a.

Europska komisija pokrenula je mnoge važne inicijative kojima se podupire socijalna dimenzija, među kojima je najvažniji europski stup socijalnih prava. On je bio važna prekretnica u jačanju važnosti socijalne dimenzije u političkom programu EU-a i približavanju gospodarske i socijalne dimenzije. Finsko predsjedništvo želi nastaviti i produbiti raspravu pokrenutu u okviru europskog stupa socijalnih prava te namjerava temeljito promišljati o ekonomiji dobrobiti i vezama između dobrobiti ljudi i održivoga gospodarskog rasta, koji se međusobno jačaju.

Svrha postojanja EU-a, sadržana u Ugovoru, jest osigurati poštovanje ljudskog dostojanstva i promicati dobrobit njegova stanovništva.

Dobrobit ljudi i održiv gospodarski rast nisu proturječni ciljevi. OECD je proveo opsežna istraživanja na temu ekonomije dobrobiti¹, kojima se pokazalo da se dobrobit ljudi i održiv gospodarski rast međusobno jačaju. Promicanje dobrobiti, kao i sprečavanje bolesti i socijalne isključenosti vrlo su važni iz ljudske perspektive, a ujedno su i ključni aspekti smanjenja budućih javnih rashoda, povećanja produktivnosti i produljenja radnog vijeka. Iako je dobrobit ljudi sama po sebi vrijednost, od ključne je važnosti i za gospodarstvo. To je *glavna tvrdnja ekonomije dobrobiti*.

Ekonomija dobrobiti širok je pojam kojim su obuhvaćene mjere politike koje se odnose na socijalnu dimenziju, zapošljavanje, rodnu ravnopravnost, zdravlje i obrazovanje. Njome se naglašava važnost horizontalnog pristupa. Prevladavanje sektorskih podjela s pomoću međusektorske suradnje ključno je kako bi se ostvario puni potencijal ekonomije dobrobiti. Suradnjom se učvršćuje baza znanja te pružaju sinergije i neiskorišteni potencijal koji se moraju upotrijebiti za maksimalno povećanje dugoročnih pozitivnih učinaka političkih odluka.

Moguće je da mjere kojima se podupiru dobrobit i veće socioekonomske mogućnosti pokažu rezultate tek sa znatnim vremenskim odmakom, pa često nije lako precizno procijeniti njihov doprinos gospodarstvu. Zbog toga je izazov uključiti ulaganja u dobrobit u fiskalnu politiku, osobito tijekom gospodarskog pada. Međutim, to može dovesti do ozbiljnih negativnih učinaka prelijevanja i destabilizacije gospodarskih temelja.

Iako je BDP koristan za mjerenje tržišne proizvodnje i pružanje indikativnog prikaza gospodarstva u određenom trenutku, njime se ne daje sveobuhvatna slika dobrobiti ljudi. Kako bi se politike oblikovale na temelju dokaza, potrebni su širok raspon pokazatelja, sveobuhvatne procjene učinka i dugoročna perspektiva.

¹ Sažetak OECD-a u dok. ST 10414/19 i pripremni dokument OECD-a u dok. ST 10414/19 ADD 1.

Ekonomija dobrobiti pristup je kojim se:

- *povećava naše razumijevanje toga kako dobrobit ljudi jača produktivnost, potiče gospodarski rast, povećava zaposlenost i poboljšava fiskalnu održivost;*
- *ističe važnost sveobuhvatnih procjena učinka, kojima se osigurava evaluacija načina na koji zakonodavne i političke mjere utječu na dobrobit ljudi;*
- *naglašava dobrobit kao vrijednost samu po sebi i kao izvor društvene otpornosti i stabilnosti od koje ujedno imaju koristi poduzeća te koja privlači ulaganja.*

Ekonomija dobrobiti ne zahtijeva uspostavu novih nadležnosti, a nužno ni novih struktura EU-a, već poboljšanu upotrebu postojećih. Njome se ističe važnost djelovanja u područjima u kojima EU ima ovlasti, kao što su sigurnost i zdravlje na radu te rodna ravnopravnost.

Osim tom izravnom nadležnošću, EU na različite načine utječe na dobrobit svojih građana. To čini zakonodavstvom u drugim političkim sektorima, zatim u okviru europskog semestra, koji uključuje politike koje se odnose na gospodarstvo, zapošljavanje, socijalnu dimenziju i zdravlje, te promicanjem i razmjenom najboljih praksi. Dobrobit ljudi ima znatan prekogranični učinak prelijevanja, ne samo putem rasta, nego i gospodarske i društvene stabilnosti, zbog čega je ona ključna za budućnost EU-a. Naime, ne poveća li EU dobrobit svojeg stanovništva, izgubit će javnu potporu.

Jedan od najvećih izazova s kojima se EU suočava rastuća je nejednakost unutar država članica. Nejednakost uzrokuje znatan gubitak ljudskog i gospodarskog potencijala i na nacionalnoj razini i na razini EU-a. Brojnijim mogućnostima za uzlaznu društvenu mobilnost podupire se uzlazna društvena i gospodarska konvergencija, koja je EU-u potrebna.

S obzirom na navedeno, ministre i ministrice poziva se da odgovore na sljedeća pitanja:

- 1) Koje je vaše mišljenje o jačanju ekonomije dobrobiti kao smjernice za oblikovanje politika i donošenje odluka?
 - 2) Kako bi trebalo razvijati postupke oblikovanja politika i donošenja odluka u EU-u da bi se ojačala veza između gospodarske politike i politika dobrobiti?
 - 3) Jačanje načelâ ekonomije dobrobiti diljem EU-a dugoročni je cilj. Koji bi trebali biti prvi koraci?
-